

התנגדות להצעת חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל (תיקון מס' 2)¹

מוגש לחברי/ות ועדת חוקה של הכנסת לקראת דיון הוועדה ביום 7/11/17

אנו קוראים לכסן להתנגד לתיקון חוק היסוד, אשר לצד הצעת חוק ירושלים ובנותיה (פ/4386/20). הונחה על שולחן הכנסת לדיון מוקדם) חותר לשינויים מהותיים של גבולות ירושלים לראשונה לאחר 50 שנות סיפוח.

אנו קוראים לכסן להתנגד לסעיף 3 להצעת החוק, הקובע את הגדלת הרוב הנדרש לשינוי בגבולות ירושלים. שינוי שיטרפד עוד את הסיכוי לפתרון מדיני עתידי, שחייב לכלול גם פתרון בירושלים.

אנו קוראים לכסן להתנגד לסעיפים 1-2 להצעת החוק לחוק היסוד:

1. עקירת יותר משליש מתושבי ירושלים המזרחית

סעיפים 1-2 להצעת החוק קובעים את ביטולו של סעיף 5 לחוק היסוד ותיקון סעיף 6 לחוק היסוד. מטרתם – ובשבועות האחרונים השר זאב אלקין אומר את הדברים במפורש - היא לאפשר את ניתוקן מירושלים של שכונות ירושלמיות המצויות מעבר לגדר ההפרדה²: אזור כפר עקב-סמיראמיס בצפון העיר ואת אזור מחנה שועפט בצפון מזרחה הכולל גם את השכונות: ראס שחאדה, ראס חמיס ודחית א-סלאם. בשני האזורים חיים כיום כ-120,000 תושבים, המהווים כשליש מתושבי מזרח ירושלים כולה. על פי פרסומים אחרונים בכוננת הממשלה להוביל גם לניתוקן של וואלגיה בדרום וחלק משכונת סוואחרה.

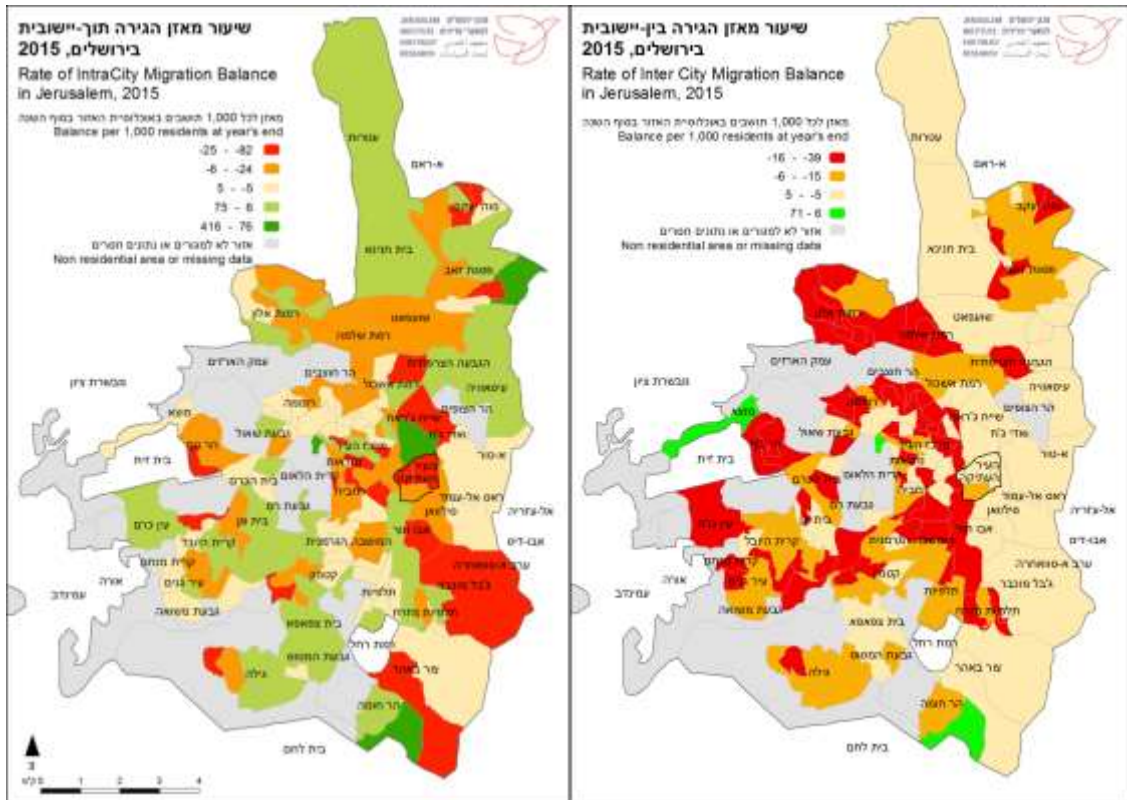

¹ הצעת חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל (תיקון מס' 2) (הוראות לעניין שטח תחום ירושלים והרוב הדרוש לשינוי) –

פ/4346/20. עברה קריאה ראשונה ומצויה בדיוני ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

² למשל: ניר חסון ויהונתן ליס, **אלקין: נקדם בקרוב הפרדה של שכונות פלסטיניות מירושלים**, הארץ 29/10/17

בניגוד לנימוקי הממשלה ולהטעיית השר אלקין – מדובר בעקירה של כשליש מתושבי ירושלים.
לא של תושבי הגדה. לתושבי הגדה אין כל אינטרס לחיות באזורים מוזנחים אלה ובעלות דיור גבוהה יחסית לגדה. גם אם מעטים מהם חיים שם הם אינם זוכים לזכויות בירושלים ובישראל, אלא מיעוטם ובמשורה. תושבי השכונות מעבר לגדר הם ירושלמים בעלי מעמד התושבות וקשורים לעיר בקשרי לידה, קהילה, משפחה, פרנסה וזהות. הם עברו לשכונות אלו בגלל מדיניות ישראל של מניעת תכנון והטלת הגבלות קשות על הבניה בירושלים המזרחית, והידיעה כי מעמד התושבות שלהם יישלל אם יעברו לגור בפרברי ירושלים שבגדה.

מכון ירושלים, **השנתון הסטטיסטי לירושלים 2017**, מפות ה-1ה-2. ניתן לראות מתוכן באופן חד משמעי כי ההגירה לתוך אזורי כפר עקב ושועפט למשל הינה הגירה "תוך ישובית" לחלוטין מתוך ירושלים עצמה.

2. יובילו להחרפת המצב בירושלים המזרחית

ניתוק השכונות יחליש עוד את כוחם האזרחי של תושבי האזורים ויחרף את מצבן ההומניטרי של השכונות ושל ירושלים המזרחית כולה:

- למועצה אזורית חדשה אם תוקם, שמאוכלסת בצפיפות באוכלוסייה עניה חסרת מעמד אזרחי מלא, שנקרעה מסיבתה לא יהיו משאבים שיאפשרו תפקוד סביר ומתן שירותים הולם.** לכן התנאים הירודים במקום יוחרפו על ידי המהלכים הכפויים המוצעים. מועצה אזורית שתושביה נטולי זכות הצבעה לכנסת לא תהנה מתקציבי ממשלה שיאפשרו לה לתפקד ולא תהיה מסוגלת להשקיע את התקציבים הנדרשים בתיקון.

- **מחויבות אמיתית של הממשלה ושל העיריה יכולות להוביל לתיקון אפשרי במצב העכשווי.** הליכים שנעשו בשנים האחרונות הביאו לחידוש הנוכחות של רשויות המדינה באזורים שמעבר לגדר. מדובר אמנם בשינויים שהם עדיין מועטים אבל הם מובילים לתיקון אמנם איטי אך אפשרי במצב ההומניטרי הקשה בשכונות מעבר לגדר. תיקון הנזקים שבניית הגדר חוללה שם יקרה דרך תקציבים ותכניות שיחזקו תהליכים אלו. במקום זאת המהלך שאלקין מקדם יביא לחזרה לאחור.
- בשל החשש מאיבוד נלווה של מעמד התושבות, אפשר להניח ש**רבים מתושבי השכונות ימהרו לעבור חזרה אל השכונות הפלסטיניות** שבתוך גדר ההפרדה. דבר זה **יעצים את הצפיפות ויחריף את מצב התשתיות בכל ירושלים המזרחית.**

3. יגבירו את המתיחות ומעל ראשם של תושבי ירושלים

מדיניות חד צדדית היא אחד הגורמים שמזינים את העוינות והייאוש, ובעקבותיהם את האלימות. מציאות של אלפים שייוותרו מעבר לגדר ההפרדה, עקורים מעירם ונתונים במובלעות ענק של מצוקה וייאוש תחריף את המתיחות בעיר ותיפגע בכל אוכלוסיותיה, בוודאי בשכונות התפר. מהלך חד צדדי, וללא שיתוף עם המנהיגות הפוליטית של הצד השני שומט את התשתית ההכרחית ואת התמיכה הבינלאומית שיבטיחו את הצמיחה והיציבות העתידית של האזור.

חשוב להוסיף - ההצעה כופה שינוי רדיקלי על מבנה העיר מבלי שנעשתה כל הערכה כיצד ישפיעו מהלכים אלה על חיי העיר ותפקודה. כיצד ישפיע על העוני בירושלים, על התעסוקה ועל המציאות בעיר.

4. פגיעה קשה בפתרון שתי המדינות

- **ניתוק השכונות, בדומה לחלוקת האזורים בגדה בעקבות הסכמי אוסלו, יפצל את שטח העיר למובלעות מופרדות ומפוררות.** מהלכים אלו ינוצלו לעתיד על מנת לטעון שאין תוחלת לתהליך המדיני ולפתרון מוסכם בירושלים.
- **ניתוק השכונות יעמיק את שליטתה של ישראל על ליבת הסכסוך** - העיר העתיקה וסביבתה, ויחזק את סירובה לדון בפתרון בר קיימא בירושלים.
- **תמיכה בניתוק תהיה תמיכה בצעד ראשון לקראת הליכי הסיפוח כתכנית הממשלה.** השלמת מהלכי הממשלה תהיה בהצעת חוק ירושלים ובנותיה. הגבלתה של דרישת הרוב המיוחד של 80 חכמים לגבולות ירושלים היום, נועדה ליצור הסכמה רחבה יותר לסיפוח, שיוסיף להיות כבול ברוב של 61 חכמים.

אנו קוראים לכם/ן להתנגד להצעת החוק, לאור השלכותיה ההרסניות לירושלים היום ולהסדר מדיני עתידי;

אנו קוראים לכם/ן להתנגד לקריעת 120,000 תושבים מעירם;

אנו קוראים לכם/ן להתנגד לכל תכנית חד צדדית לשינוי בגבולות ירושלים;

אנו קוראים לכם/ן להתנגד לצעד ראשון בצעדי הממשלה

לשינוי גבולות ירושלים באמצעות סיפוח ועקירה.